

22.10.2020

UKA2020/72

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremlægge en redegørelse overfor Inatsisartut på FM 2021 om skole-og uddannelsesreformen.

(Medlem af Inatsisartut, Jens NapätôK, Partii Naleraq)

Vi skal hermed fra Siumut fremlægge vore bemærkninger til medlem af Inatsisartut Jens NapätôK, Partii Naleraq's beslutningsforslag om skole-og uddannelsesreformen.

Vi er enig med forslagsstiller i, at der skal udarbejdes bedre rammebetingelser for, at forbedre børn og unges forhold og at det aldrig har været vigtigere end det er nu, desuden er vi enige med forslagsstiller i, at de der går ud af folkeskolen og ikke kommer videre i systemet er ved at være alt for mange, hvilket er til trods for, at man måske meget langsomt oplever en smule fremgang.

Vi er også enige med forslagsstiller i, at vi ikke længere kun ser det danske sprog som et værktøj og, at vi må se at komme videre derfra. Det er jo sådan, at vi skal skabe de bedst mulige rammebetingelser for at vore børn kan konkurrere på et internationalt plan og derfor må vi også ændre på de forudsætninger der er i dag således, at vi tilpasser uddannelsessystemet til landets egen befolkning og ikke bare kopierer alt udefra.

Forslagsstiller fra Partii Naleraq spørger hvem det er der arbejder med reformen, men som vi har forstået det, så er de der er i direkte berøring med sagen sat i udvalg, og det er folk som storkommunerne selv har udpeget, lærere fra folkeskolen og uddannelsessystemet, og forældrerepræsentanter og elevrepræsentanter. Man foretager høring overfor IMAK, GE m.m. og de orienteres i arbejdet så de kan følge med og vurdere arbejdet og så de har mulighed for at rådgive. Vi er dog ikke færdige med arbejdet endnu og vi har heller ikke taget politisk stillingtagen til sagen endnu, så vi har derfor stadig mulighed for at blive hørt og at mødes.

Børnenes velfærd skal opnås i et godt samarbejde mellem skole og hjem, derfor skal skole hjem samarbejdet styrkes. Man skal sikre lærerne de bedst mulige betingelser og materialer, hvis børnene skal have den bedst mulige undervisning. Vi mener fra Siumut, at skoleledernes tilpasning til den gode skole opnås ved kursusvirksomhed, som jo er en mulighed til enhver tid. Vejledning af de ældste trins elever omkring uddannelsesmæssige muligheder, skal udvides og forbedres for, at mindske det antal af elever der blot går i stå.

Manglen på skolelærere skal elimineres i et samarbejde mellem departementet for uddannelse og lærerseminariet, for eksempel har man i Qeqqata Kommunia helt aktuelt, som noget nyt indført en tre års regel for lærere, der opnår bonus, når de har arbejdet i 3 år i kommunen og det må siges at være en rigtig god ide, som også andre kommuner kan følge. Den decentrale læreruddannelse bør intensiveres. Man kan benytte TV, radio og internet i uddannelsen som fjernundervisning. For at

komme udover lærermanglen i bygderne, er det Siumuts mål, at der skal være egnede boliger til lærerne. Med en undervisning der bærer præg af vor egen kultur og identitet som udgangspunkt kan man ved, at benytte sig godt af specialuddannede afvikle denne decentrale læreruddannelse.

Der bør altid være mulighed for, at lærerne kan videreuddanne sig i udlandet. Det er Siumuts mål, at der skal undervises i De Forenede Nationers (FN) børnerettigheder i skolen.

Udviklingen i resten af verden går hurtigere og hurtigere og vi finder det derfor særdeles vigtigt, at vort lands borgere er veluddannede og veloplyste, fordi vi politisk, handelsmæssigt og teknologisk og i samarbejdet med andre lande er nået op på et højt niveau. Derfor er en af Siumuts mærkesager, at engelsk skal være vort første fremmedsprog.

Vi bør kunne sikre, at være smidigere i organiseringen af praktik- og lærepladser til vore elever herhjemme. Vi finder fra Siumut det som det allervigtigste, at alle skal have mulighed for, at tage en uddannelse og det er en kendsgerning, at uddannelse er en investering i fremtiden, derfor skal uddannelse og videreuddannelse være en mulighed for alle, hvilket vi mener, vi altid bør arbejde for at opnå.

I dag er der mange unge mennesker som ellers er dygtige nok, det er blot på grund af manglen på fremmedsprogskompetence mange ikke kommer i gang med en relevant uddannelse og desværre er det mange det drejer sig om, og det må vi have lavet om på, så vi får banet vejen for at alle og enhver kan komme i gang med en uddannelse. For studerende med børn ,sker der forbedringer og det er vi fra Siumut glade for, men skal vi opnå, at endnu flere går i gang med en uddannelse, så vil der være behov for endnu flere kollegier til uddannelsessøgende i fremtiden.

Erhvervsuddannelsesområdet bør udvides, hvilket skal ske ud fra det samfundsmæssigt baserede behov samt i et samarbejde med de forskellige erhvervsområder og interessenter og ud fra deres behov. For at sikre at få flere i gang på de tekniske og handelsmæssige uddannelser, må vi have flere erhvervmæssige og længerevarende uddannelser iværksat. Derfor er det Siumuts mål, at man skal kunne tilbyde lokale uddannelsesmuligheder og sagt ligeud er det Siumuts mål, at alle storkommuner i fremtiden får Campus. I dag er der campus i Sydgrønland, Kommuneqarfik Sermersooq har Campus, Qeqqqata Kommunua har Campus, men Qeqertalik Kommune og Avannaata Kommunua har ingen Campus. De sidste to kommuner jeg her nævner står stadig til at skulle udvikles på uddannelsessiden og udvides, for eksempel har Qeqertalik Kommune GUX men ingen erhvervsuddannelsesinstitutioner og det må man arbejde henimod, ligesom Avannaata Kommunua kun har erhvervmæssige uddannelser men ingen GUX, hvorfor man må arbejde henimod, at der kommer GUX og udvikler man uddannelsesområdet den vej, vil man ligesom alle andre steder kunne sætte sig et mål om, at de også får Campus der.

Vi har hørt, at man fra Qeqertalik Kommune har udtrykt bekymring for om man i Avannaata Kommunian etablerer Campus således, at Qeqertalik Kommune sækker agterud på uddannelsesområdet. Men her må man huske, at formålet med folkeskole og uddannelser er at koordinere disse, så alle får mulighed for at få en uddannelse, hvorfor at der på den baggrund ikke bør være noget at bekymre sig for, tværtimod, selvfølgelig vil det være udfordrende, men antallet af unge der blot frafalder uddannelserne er i dag rigtig mange og skal vi sætte dette tal ned, så må vi hjælpe til med at anstrenge os for at skabe rammerne for, at alle får de samme muligheder for, at tage en uddannelse og vi vil ad den vej sikre os, at mange flere unge kommer til, at være tæt på deres hjemstavn, eller endda måske tage en uddannelse derhjemme, uden at rejse væk.

Der er i dag mange unge der starter på en uddannelse og færdiggøre GUX, uden at vide hvad de vil være, derfor er det vigtigt når man koordinerer disse skole- og uddannelsesmæssige tiltag, at sikre, at de unge bliver bakket op der hvor deres stærke side er og, at man styrker vejledningen. Elevernes interesser og styrker skal være udgangspunkt for at komme i praktik og muligheden for at samarbejde med virksomhederne herom skal intensiveres, for eksempel kan man etablere mentorordninger på de virksomheder, som eleven har interesse for.

De erhvervmæssige uddannelser skal højnes, uanset hvad der sker, og de behov der er herhjemme skal være udgangspunktet og man må tilpasse dette. Vi må gå bort fra den danske måde at køre uddannelser på, og få etableret uddannelser der er tilpasset til befolkningen.

Hvis vi skal sikre samfundets velfærd skal borgerne være veluddannede og moderne indstillet, fordi vi har behov for ny og større viden. Vi mener derfor fra Siumut, at de akademiske uddannelser skal tilrettelægges ud fra de behov vort land aktuelt har og som arbejdsmarkedet efterspørger, og det skal være derudfra, at fremtidens videnskabeligt baserede uddannelser skal udvikles.

Vi må styrke forskningsområdet, når det gælder problemløsning der er gældende for økonomisk, kulturelt baserede løsninger, som så vil gavne samfundsudviklingen i sidste ende. Desuden må man etablere videns- og databank herhjemme i forbindelse med indsamling af aktuelle forskningsresultater.

Siumut mener, at folkeskolen, de videregående uddannelser, erhvervsuddannelserne samt de længerevarende uddannelser og universiteterne skal være konkurrencedygtige overfor udlandet og det skal være det offentlige der sikrer, at der er mulighed for uddannelse og videreuddannelse.

Vi kan som udgangspunkt styrke folkeskolen og uddannelsesområdet ved at etablere en koordineret indsats, fordi det ikke længere kan forsvares, at så mange unge mennesker blot tabes

på gulvet, derfor finder vi da også arbejdsgruppernes arbejde værd at bakke op om, og vi kan ikke bare lade som om deres arbejde ikke findes her under reformarbejdet.

Ja. Det vil koste noget, men når endnu flere end i dag begynder at færdiggøre deres uddannelser, så vil pengene komme mangfoldigt tilbage igen, det er helt sikkert.

Medlem af Partii Naleraq, Jens NapãtôK's forslag, det bakker vi ikke op om, idet den vurdering og udvikling, som der peges på som udviklingspotentiale, og de tanker han gør sig om uddannelserne, det er ting der allerede fungerer og er iværksat, men når det er sagt håber vi dog, at alle vi partier kan finde et sted at finde kompromisløsninger sammen med interessenterne således, at vi kan nå de bedst mulige resultater for vore børn og det vil vi gerne samarbejde med jer om.